

je pozabil tisk. (skrat); ker je pa še veliko neplačanih dolgov, amortizacijskih stroškov in obresti, tožb itd., itd. — znaša vse skupaj okrog 5 milijonov. — 2. Zidava dimnikov in ventilacij je tako speljana, da je več učilnic pogostokrat zaprtih in se pouk ne more vršiti, ker dim in strupeni plini prihajajo med deskami izpod podov, posebno, če se zakuri kopalnica. 3. Stanovanja za samce pod streho

mi imenujemo »golobnjake. So nehygienična ter neprimerna. — Dimniki tako speljani kot straniščne cevi; v teh golobnjakih se ne more bivati, dokler je ogenj v peči. — (Dež lije pri oknih v sobe. Se oblastne kolavdacije ni bilo za šolo. — **Opomba:** Namen objave je bil pokazati napredek med prejšnjim in sedanjim stanjem, o nedostatih nismo bili poučeni in je to tudi stvar uprave.

Zborovanja sreskih učiteljskih društev Dravske banovine.

SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo imelo svoje redno zborovanje v četrtek dne 12. februarja t. št. v Slovenski Bistrici ob 10. uri dopoldne na deški osnovni šoli. Tovariši (ice), časi za nas so zelo resni, zato naj n ob ed en izostane od tega zborovanja, ker se bodo na istem razpravljal zelo važne naše stanovske zadeve. — Miloš Tajnik, t. č. predsednik.

KAMNJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 14. februarja t. št. ob 9. uri v Domžalah. Dnevni red: 1. Stvarni pouk po načelih delovne šole — nadaljevanje — referira šolski nadzornik g. Lukežič. 2. Poročilo o seji širjega sosveta. 3. Stanovske zadeve. 4. Slučajnosti. — Udeležba obvezna. — Anton Arrigler, t. č. predsednik.

SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU — LJUBLJANA OKOLICA — vzhodni del bo zborovalo v soboto dne 14. februarja 1931. ob 9. uri v osnovni šoli v Mostah s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev po tov. predsedniku. 2. Predavanje g. dr. J. Rusa: »Človek in priroda v ljubljanski okolici«. 3. »Letovanje na Rabu« — predava tov. predsednik Kosin. 4. Raznoterosti. — Pridite polnoštevilno in točno, da niso predavatelji in zborovalci moteni. — Odbor.

ŠMARSKO-ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 14. t. m. ob 10. uri v Rogški Slatini. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. »Narodopisno gradivo šmarsko-rogaško-kozjanskega okraja — sodelovanje učiteljstva pri nabiranju«, poroča g. prosv. inspektor dr. Fran Kotnik. 4. »Seja širjega sosveta in o statistiki našega izvzolskega dela«, poroča tov. predsednik. 5. Slu-

čajnosti. Z ozirom na točko 3. dnevnega reda tovariši(ce) kozjanskega okraja vabljeni in dobrodošli.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMESKI IN TREBANJSKI SODNI OKRAJ bo zborovalo v soboto 14. februarja 1931. na osnovni šoli v Novem mestu ob 9. uri. Na vzporedju je med drugim predavanje tov. Vodetove: »Učiteljica v šoli in izven nje«.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO — zahodni del bo zborovalo v soboto dne 14. februarja ob 9. uri v telovadnici na Grabnu v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Nadomestne volitve. 3. Predavanje: Jože Kroselj: Kmetstvo nadaljevalne šole. 4. Raznoterosti.

LITIJSKO SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani dne 9. februarja 1931. ob 9. uri dopoldne z naslednjim dnevnim redom: 1. Otvoritev s situacijskim poročilom. 2. Poročilo o seji širjega sosveta z dne 1. februarja 1931., v katerem bo razmotrivan odmev izpadov na učiteljstvo; poroča tov. Z. Vrščajeva. 3. Poročilo tov. nadzornika Ivana Bezeljaka. 4. Slučajnosti. Pričetek točno ob napovedani uri. Storite vsi svojo stanovsko dolžnost!

PTUTJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je preložilo februarjsko zborovanje na 9. marca. Dnevni red bo pravočasno objavljen. — Odbor.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA bo imelo svoj občni zbor dne 14. februarja ob 10. uri, in sicer v državni osnovni šoli v Murški Soboti.

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Poročila:
UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je zborovalo 16. januarja 1931. na III. deški šoli. Navzočih je bilo 58 članov. Na novo je pristopilo 7, izstopilo pa 5. Razmotrivalo se je o vzrokih izstopanja, mnenja so bila različna: slabo gnotno stanje, osebnosti, netovarištvo in tudi neuspehi organizacije.

Tovariš predsednik je podal obširno poročilo o stanju v organizaciji ter med drugim poročal da je vodil deputacijo k banu, kateremu je predložil mizerni gnotni položaj učiteljstva ter ga informiral o šikanah, katerim je izpostavljeno osobito učiteljstvo na deželi zaradi kuriva in stanarine. Dalje je še čital razne dopise.

Tov. Kutin je poročal o mariborskih mladinskih zavodih, posebej še o dnevnem mestnem zavetišču.

Blagajničarka je poročala o skrajno nerednem poslovanju prejšnjega blagajnika ter na občo zahtevo prečitala imena dolžnikov.

Voljeni so bili še razni odseki:

1. Odsek za zbiranje zgodovinskega gradiva: Malenšek, III. deška, Lešnikova, vadnica, Čiček, Selnica.

2. Odsek za učiteljski naraščaj: Kožuh, Mešičkova, Hren.

polnih korit, je prekrizala roke čez trebuh in obstala sredi izbe pred osmeroglavo družino, ki je škrobotala z žlicami ob hrpavo steno ilovnatu skledo: »Naš gospod so revež, da Bog pomaga... Anti jim bo treba do vuzma spregledati, ko pa nimajo budžeta...«

»Norica, je vzrojil stari Hrč in se koj nato zarežal v prazno skledo. »Ej, Hrč že ve, saj je bil včasih že župan!«

»Budžet!!!« je skozi vse tri mesece, sleherni dan ključalo po Čičigojovi lobanji.

Tudi to je mislil učitelj Čičigoj. Vzdrnil se je šele, ko se je približal prvim bajtam. Mukanje lačnih govodi mu je sunilo v uho; cviljenje požrešnih prascev se je gubilo med ropotom korit v švinjakih.

»Bodo šli gospod za svetke v Ljubljano?« ga je pozdravila stara Grgurka, osebjenka na koncu vasi in pomolila razmršeno, sivo glavo skozi majhno, vegasto odprtino, ki naj bi bila okno...

Učitelj Čičigoj je ni slišal, ali pa je bil preveč pozoren na splašeno telico, ki je pri motoglavila nasproti njemu, se nenadoma okrenila in zdrinjala nazaj v vas.

»Gospod učitelj so štemani postali,« se je hudovala Grgurka in se pogreznila v kolibo.

Drugo jutro se je učitelj Čičigoj zalezal. Popoldne je bil nejevoljen na ves svoj bedni položaj in se ni dotaknil obedu. Popoldne se je v mislih jezil na očeta, ker mu ni poslal tistih par dinarjev za pot. Ampak kaj bo neki oče poslal, tisti ubogi strojnik, ki ga že dve leti grizejo želodčni krči; tisti ubogi stari Čičigoj, ki je polovico svoje mesečne plače znosil »želodčnim specialitom« in debelim

gospodom lekarnarjem. No, pa če bi vedel, da njegov sin nima tistih par dinarjev za pot, bi mu poslal, O, prav verjetno je, da bi mu poslal. Pa kako neki, ko pa mu sin ni prav nič omenil zaradi denarja. In nočjo je Sveti večer. O, čisto verjetno, da bo mati kje v kakšnem kotu jokala, ko ga ne bo domov...

Poлагoma, čisto neopazno se je po prstih prithotapil mrak v mrzlo sobo, kjer je slonel ob mrzli kmetiški peči učitelj Čičigoj.

Zakuril bi si v peč, da bi bilo toplo nočjo, ko je Sveti večer. Drv ni! Občina nima denarja za učiteljsko stanarino in za drva. Ja, kam pa pridemo? Nova cesta, nova šola pri fari, zdaj pa še to? O, potem bi pa občino prav gotovo vzel hudci...

Tudi to je mislil učitelj Čičigoj. Mogoče? Vzdrhnil je in se kar počez vrgel na škripajočo postelj.

Onstran luže se je pri bogatem Starimi v razsvetljeni izbi tiho, zategnjeno oglasila božična pesem:

Sveti Jožef z brado giblje,
z nogo ziblje
lepbo dete Jezusaaa...

Na vrata je boječe potrkalo. Plašno je vstopila gospodarjeva Francka v temno sobo in z drhtečim glasom postavila na mizo skledico ajdovih strukturjev: »Gospod, ko bi jedli, ko Vas ni bilo k večerjil, in je neslišno odšla.

Učitelj Čičigoj si je nažgal cigareto in se okrenil v zid.

Daleč, daleč, tam na levi strani so od fare sem brneli zvonovi v Sveto noč...

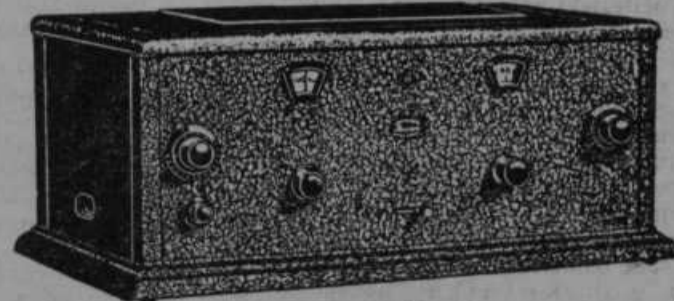
Lojze Zupanc.

Najmodernejše
Najpopolnejše
Najsolidnejše

RADIONE

Cel svet igra in poje za Vas!

Kratki valovi 20-50 m. Normalni valovi 200-600 m. Dolgi valovi 600-3000 m

RADIO LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA C. 5.

Josip, Bregant Hinko, Konečnik Ciril, Sauer Lea in Ditz Elza.

Sledilo je predavanje br. župnega staroste dr. Maks Kovačiča, v katerem je razvijal stališče učiteljstva do Sokolstva in odnosno Sokolstva do učiteljstva, krasno osvetlil vprašanje v Sokolski miselnosti, poudaril najvažnejšo nalogo: pripraviti in vzgojiti mladino za bodoče velike dni. H koncu je podal potrebne mgljaje za snovanje in vodstvo novih društev in čet. Za važno in zanimivo predavanje so mu zborovalci izrazili svojo hvaležnost.

Sprejet je bil predlog tov. Vaude, v katerem zborovalci izrekajo iskreno zahvalo Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, ki je prvi podvel potrebne korake v svrhu izboljšanja gnotnega položaja učiteljstva.

Po razmotrivanji zadevi UGP in zadovoljiti uradništva je bil sprejet naslednji predlog tov. Petroviča: »Ker so se začeli v zadnjem času množiti slučajji, da trgovci in obrtniki, kateri dajejo učiteljstvu kredit, izterjujejo prisilnim sodnijskim potom neplačane zaostanke prosimo trgovske korporacije, da vplivajo potom svojega glasila na svoje članstvo, da isto še potrpi, ker bo morda vendar enkrat izpolnila vlada dano obljubo ter izdala uradniški zakon, s katerim bo baje povečala prejemke uradništva ter omogočila plačila dolgov. Trgovske korporacije naj zberejo material o dolgovih uradništva ter predložijo te številke g. ministru financ, da bo dobil isti jasno sliko o mizeriji uradništva, pa vzel tam, kjer je preveč in dal tja, kjer je premalo.

Poverjeništvu UJU Ljubljana naj blagovoli intervenirati pri Trgovskih korporacijah v gorenjem smislu.

Vaуда M., t. č. preds. Šeško Iv., t. č. tajnik.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MARIBOR LEVI IN DESNI BREG je imelo svoj redni občni zbor dne 11. oktobra 1930. v Mariboru.

Od 134 članov navzočih 85, t. j. 63.5%. Svojo odsotnost so opravičili trije člani. V bodoče objavimo tudi one, ki brez posebne opravilne izostanejo.

Tovariš predsednik M. Vauda se pred prehodom na dnevni red spomni v patriotsko zbranih besedah treh dogodkov: novih polkovnih praporov, žalostnega 6. septembra v Bazovici, istotako žalostne 10letnice

Beograd, v januarju 1931.

Pismo iz Beograda.

Minili so pravoslavni prazniki. Vsi tovariši, ki obiskujejo tečaj za defektno dečo v Beogradu, so se že vrnili iz Slovenije, kjer so bili na božičnih počitnicah. Nekaj se jih je razmestilo po stanovanjih, v katerih so bivali že pred Božičem del se jih je pa naselil v Dačkem domu UJU.

Takle »Dački dom« našega združenja je gotovo stanu v pones in veselje. Brez dvoma pa tudi interes celokupnega naroda. Dom, ki leži nedaleč od Slavije* v lepem in najzdravejšem delu Beograda, je namenjen v prvi vrsti za prenočišče osnovnošolskim izletnikom ter članom UJU, ki za krajšo dobo obiskujejo Beograd. V domu je večje število velikih sob, kamor nameščajo dečo. Poleg teh sob je tudi nekaj manjših za učiteljstvo. Dom ima večjo dvorano, kjer se vršijo zborovanja učiteljskih društev. Da se more dom izkoristiti kot prenočišče tudi ob priliki skupščin ter ob raznih prireditvah, so vse postelje za odrastle, tako da v takih prilikah dom lahko prenoči — do 60 oseb.

Ni pa dom samo prenočišče učiteljstva, ampak je tudi nekako skupno shajališče in faktor zblizanja vseh učiteljev iz cele države. V polni meri vrši to nalogo Dački dom v Beogradu.

* Opomba: »Slavija«, važno križišče v Beogradu ter zaključek mestnega centra.

koroskega plebiscita. Na njegov predlog so bile sprejete zadevne resolucije (objavljene v »Učit. Tovarišu« posebej!)

Nato preide na dnevni red, želi dobrodoščico novo vstopivšim članom, ki so: Koser Milan, Vollmajer Karel, Spendl Avgust, Konečnik Ciril, Velišček Ivan. Odobri se zapisnik zadnjega zborovanja. Temu je sledilo letno in situacijsko poročilo predsednika, ki je na podlagi svojega točnega 150 števil obsegajočega opravilnika poročal splošno o delovanju društva, citiral pri izvajanjih o borbi za naše gnotne pravice besede dr. A. Medveda: Ne upaj od sveta plačila... Glavno paznjo in naglas je v svojem poročilu posvečal tovarištvu, kojega prvotna in vzgljedna stanica bodi že posamezna šola s svojim učiteljstvom. Geslo v vsem našem organizacijskem in prosvetnem delu bodi: **tovarištvo nad vse!**

Tajniško poročilo (Ivan Šeško) izkazuje 4 odborove seje, 5 zborovanj s povprečnim obiskom 59.6%, kar kaže v splošnem slab obisk in premalo zainteresiranosti članstva do organizacije, ne doseza one meje, kot bi to moralo biti zlasti v času, ko vse stoji v strnjeni borbi za izboljšanje svojega gnotnega položaja. Predavanj je bilo dvoje: Prvo g. sreskega šolskega nadzornika Ivana Tomaziča o vtisih z dunajskih osnovnih šol, drugo g. državnega pravdnika dr. Jančiča o mladinskem sodstvu po novem kazenskem zakonu. Resolucij, predlogov in sklepov je bilo sprejetih več na vsakem zborovanju.

Blagajnik (Ivan Dšura) je izkazal 2176.46 Din prebitka. Pregledovalca računov sta predlagala absolutoriji, ki je bil sprejet.

Samozobrazba: Delovali so trije krožki, ki so imeli 8 sestankov.

Volitve. Z vzklikom je bil izvoljen skoro ves stari odbor: predsednik Vauda Mirko, namestnica Delak Pavla, tajnik Šeško Ivan, blagajnik Dšura Ivan, odborniki: Ivanuš Val., Petrovič Šimon, Kožuh Vilma, namestnika: Šajna Ivan in Mežan Irma.

Proračun: ostane kakor lani — 170 Din — oziroma 100 Din za upokojence in poročene učiteljice, plačljivo v desetih mesečnih obrokih po 17 Din, oziroma 10 Din. — Članarino pobirajo šolski upravitelji. Zaradi lažjega poslovanja pristopimo k pošt. ček. računu.

Ob prihodu v dom nas vrtar vpiše v tujsko knjigo ter nam oddeli sobe.

V sobi, ki mi je dodeljena, se nahajata že dva tovariša iz južne Srbije. Takoj se razplete med nami razgovor. Od dakle... itd. prične razgovor. Tovariš Cvetko Šutaković iz južnega dela Srbije pripoveduje govori o Slovencih — kako so se mu priljubili, kako jih spoštuje, »Da,« pravi, »Slovenec mi je rešil življenje. Tovariš Erbežnik iz Ljubljane — dobro se še spominjam. Bilo je one dni... Bolgari so bili grozni, ubijali so naše pope in učitelje. Ležal sem v bolnici v Prizrenu. Bolgari so me ujeli, kor učitelju mi je grožila smrt. V Đakovici so se nahajali Avstrijci. Pobegnil sem k njim, da se spasim. Tu sem slučajno naletel na tovariša Erbežnika, ki je bil takrat oficir v avstrijski armadi. Z njim sem se lahko sporazumel, ker je zelo lepo govoril srbsko. Vzel me je v svoje varstvo ter uspešno tolmačil moj položaj drugim. Avstrijske oblasti me niso vrnile Bolgarom — bil sem rešen.

»Tovariš, pozdravi ga.« mi je še zabičeval Cvetko, preden smo se razšli. Objubil sem mu ter tem potom izročam tovarišu Erbežniku, učitelju na gluho-gonimnici v Ljubljani, najlepše pozdrave od Cvetka Šutakovića.

Ravno ob zaključku pisma me je iznenadilo lepo darilo. Tovarišica Anica Lčbar je poslala tečajnikom, vsakemu izvod svojega dela »Oskrba manjnadarjenecv«. Srčna ji hvata!

J. Janežič.